



# Slechtvalkenpaartje krijgt hoogste penthouse van Eindhoven

Wil de Veer

## Project nestkast Vesteda Uniek voor Eindhoven: Slechtvalken!

Vanaf september 2006 werd regelmatig melding gemaakt van een slechtvalk boven Eindhoven. Na enig onderzoek door leden van onze vogelwerkgroep bleek dat het twee vogels betrof die met grote regelmaat op de bovenste vensterbanken zaten van de Vesteda Woongalerie, aan de kant van de Vestdijk. Met 28 verdiepingen en 90 meter het hoogste gebouw van Eindhoven. Al snel werd duidelijk dat het hier ging om een vaste eet-, rust-, en slaapplek van een paartje.

De mogelijkheid bestond dat het om doortrekkers zou gaan en besloten werd de zaak goed in de gaten te houden en af te wachten of de vogels er in het voorjaar nog zouden verblijven. Spannende tijden braken aan en toen bleek dat de vogels geen enkele interesse toonden om te gaan vertrekken werd actie ondernomen. Met de toenmalige manager werd een afspraak gemaakt om de zaak eens vanuit het gebouw te inspecteren en om te kijken of er een mogelijkheid zou bestaan om eventueel een nestkast te plaatsen. Tijdens de inspectie werd al snel duidelijk dat de vogels zich hier goed thuis

voelden. Op de richels van de vensterbank werden diverse ingedroogde braakballen en ruipennen aangetroffen. Uit de braakballen bleek dat het vooral duiven waren die als prooi dienden. Niet verwonderlijk want vanaf het dak werden volop duiven gezien.

De toestemming om een nestkast te mogen plaatsen op de Vestedatoren kwam in januari 2010. Wel werden er voorwaarden aan de locatie verbonden. Het mocht alleen maar op het dak. Doordat er een rails ligt voor de bak van de glasbewassing bleef er maar één smalle ruimte over aan

de zuidkant van het gebouw. De kast moest ook iets naar achteren worden geplaatst en is daardoor pas van een afstand met de verrekijker te zien. Tevens werd de afspraak gemaakt dat de glasbewassing pas na het broedseizoen weer zou worden hervat, wat door het verschuiven van enkele data geen probleem op zal leveren. Op maandag 22 februari werd de kast geplaatst. Om alles goed en stevig vast te zetten was een zware constructie nodig.

*“Nu wachten we in spanning af of ze de kast op deze plek zullen accepteren.”*

Na afronding van de werkzaamheden werd de kast overgedragen aan Vesteda. Het aanschaffen van de benodigde materialen kon worden gerealiseerd door sponsoring van Vesteda en de Vereniging Natuurmonumenten. Van laatstgenoemde was de regio-ecoloog Peter Voorn nauw betrokken bij dit project. Vanuit het Natuurmonumentenkantoor aan de Nachtegaallaan kijken hij en zijn collega's iedere dag wel even of ze de slechtvalken op de Vestedatoren zien zitten. Zo raakten de medewerkers van Natuurmonumenten betrokken en besloten om te helpen en de nestkast te sponsoren.

Tijdens het plaatsen van de nestkast hield een van de slechtvalken ons nauwlettend in de gaten. Nu wachten we in spanning af of ze de kast op deze plek zullen accepteren. Een ding is zeker deze koningen van de lucht hebben net als hun onderburen een adembenemend mooi en wijds uitzicht over de stad en tot ver daaromheen.

## Informatie over de slechtvalk

Hier volgt kort wat specifieke informatie over deze soort. Tussen ongeveer 1950 en 1974 is de populatie van de slechtvalk, en roofvogels in het algemeen, in Europa dramatisch achteruitgegaan. De voornaamste oorzaak van deze catastrofale achteruitgang was de vergiftiging met biociden zoals o.a. DDT. Na het verbod op het gebruik van DDT en andere pesticiden is de soort zich langzaam gaan herstellen. De slechtvalk jaagt vanuit de lucht op vogels. Zijn belangrijkste wapen hierbij is zijn snelheid, die tijdens een verticale 'stootvlucht' op kan lopen tot wel driehonderd kilometer per uur! De soort bouwt zelf geen nest, maar gebruikt in de natuur een nis of beschutte richel op een rotswand! In de nestkast is grind gelegd waar de vogel zijn eieren op kan leggen. De slechtvalk nestelt, na incidentele eerdere broedgevallen, jaarlijks vanaf 1990 in Nederland.



## Broedresultaten in Nederland vanaf 2001 tot en met 2007,

Het betreft paren met broedsels waarvan jongen zijn uitgevlogen (tussen haakjes staat het aantal uitgevlogen jongen vermeld).  
2001: 7 (20)

2002: 8 (27)  
2003: 9 (27)  
2004: 10 (29)  
2005: 15 (36)  
2006: 15 (39)  
2007: 19 (44)

De voorkeur voor de vijf meest gebruikte nestplaatsen in 2007 zijn: schoorsteen, hoogspanningsmast, zendtoren, kantoortoren en koeltoren. In 2007 gingen 24 paren over tot eileg. Hiervan broedden er zeventien in nestkasten, wat direct het belang aangeeft van het plaatsen van een nestkast. De dichtstbijzijnde paren in de omgeving van Eindhoven hebben hun territorium in 's-Hertogenbosch (Provinciehuis), Tilburg (woontoren Westpoint) en De Mortel (zendmast). In diverse nestkasten zijn camera's geplaatst zodat via een website de broedcyclus van de slechtvalken en hun jongen 24uur per dag kunnen worden gevolgd. Zeer populair is de website: [www.beleefdelente.nl](http://www.beleefdelente.nl) en op de site van de WSN: [www.werkgroepslechtvalk.nl](http://www.werkgroepslechtvalk.nl) kan informatie worden verkregen.

De slechtvalk komt voor op de Rode Lijst van Nederlandse Broedvogels en wordt aangemerkt als 'gevoelig'. De rode lijst is een internationaal toegepast middel om de aandacht te vestigen op soorten die bedreigd worden of kwetsbaar zijn. Een van de beschermende maatregelen van de Werkgroep slechtvalk Nederland betreft het aanbrengen van nestgelegenheden op veilige plaatsen waar de slechtvalk zich gevestigd heeft.